

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 35771
Nom: Literatura i cultura en llengua italiana 2
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - Grau Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - Grau Estudis Anglesos	Minor en Lengua italiana y sus literaturas	OPTATIVA
1001 - G.Filologia Catalana	Minor en Lengua Italiana	OPTATIVA
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Minor en lengua italiana	OPTATIVA
1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.	Minor en Lengua italiana y sus literaturas	OPTATIVA
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Minor en Lengua Italiana	OPTATIVA

COORDINACIÓ

RESUM

La matèria "Literatura i cultura de llengua italiana", s'imparteix en els dos primers cursos i té per objectiu introduir els alumnes en la literatura italiana per a la comprensió i assimilació de les obres, autors i moviments estètic-literaris, així com en el seu context historicocultural. En concret, en aquesta assignatura, s'estudien tres segles de literatura italiana, que van ser segles fonamentals per a la concepció i la cultura contemporània, ja que en aquests segles es desenvolupa una mentalitat i una estètica que influeixen notablement en la nostra cultura. Es pretén dotar els alumnes de coneixements i competències en la matèria i transversals, apropar els estudiants als autors, obres i gust estètic de cada un dels segles

estudiats i dotar-los d'un coneixement adequat sobre la literatura italiana dels segles XVII, XVIII i XIX.

El nivell de llengua italiana en el qual s'impartiran les classes es correspon a un A2 +

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Tenir els coneixements de llengua italiana que han hagut de aconseguir fins al moment, ja que es necessita un nivell acceptable en capacitat de comprensió lectora, fonamental per a la lectura dels textos, i comprensió oral, indispensable per seguir les classes sense esforç. A classe es treballaran l'expressió oral i l'expressió lectora.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.

Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, aplicant procediments de síntesi, anàlisi, crítica i autocrítica.

Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.

Capacitat per al treball individual, l'aprenentatge autònom i la planificació i gestió del temps.

Capacitat per elaborar textos de diferents tipus en llengua estrangera amb correcció estilística i gramatical.

Conèixer els corrents i les metodologies de la teoria i la crítica literàries i aplicar-les en l'àmbit dels estudis literaris.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua(es) estrangera (es).

Conèixer la història i la cultura dels països de la llengua i la literatura estudiades i aplicar aquests coneixements als estudis de la llengua i la literatura corresponents.

Conèixer la literatura o literatures en una llengua diferent de la primera llengua estrangera i comprendre'n els textos.

Conèixer tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa, i saber-les aplicar.

Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.

Produir i comprendre en llengua estrangera textos orals i escrits.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguem transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonales.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. Il Barocco.

1.1. Contesto storico e culturale. Caratteristiche del Barocco. I generi letterari del Barocco.

1.2. La poesia: Giambattista Marino (il marinismo e l'antimarino)

1.3. Il teatro: La Tragedia, il Melodramma e la Commedia dell'Arte

1.4. La Prosa barocca.

2. Tema 2. Il primo Settecento: l'Arcadia

2.1. L'accademia dell'Arcadia.

2.2. Generi letterari dell'Arcadia: poesia, teatro, romanzo e storiografia.

3. Tema 3. Il secondo Settecento: l'Illuminismo.

3.1. L'Illuminismo. Caratteristiche e generi.

3.2. Il giornalismo come diffusore della cultura illuminista

3.3. Carlo Goldoni: la commedia e la riforma del teatro comico.

3.4. Giuseppe Parini e le odi sociali.

3.5. Vittorio Alfieri e la tragedia.

4. Tema 4. L'Ottocento.

4.1. Il Neoclassicismo: caratteristiche e tipologie.

4.2. Vincenzo Monti e Ugo Foscolo.

4.3. Il Romanticismo: caratteristiche e tipologie.

4.4. Alessandro Manzoni.

4.5. Giacomo Leopardi.

4.6. Il Positivismo e la crisi del Romanticismo. La Scapigliatura.

4.7. Il Verismo: Giovanni Verga.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

En la metodologia docent es busca, sobretot, l'autonomia de l'alumne i la seva participació activa en les classes i en l'aprenentatge, motiu pel qual es potencien les tècniques i els recursos orientats a la pràctica, la indagació i la investigació, així com a estimular la motivació i l'interès de l'alumne per la Literatura italiana i el seu context. La metodologia, per tant, es basa en l'enfocament constructivista de l'aprenentatge, és a dir, en la construcció de nous coneixements a través de la reelaboració i modificació dels coneixements previs de l'alumne. D'aquesta manera, es potencia un aprenentatge significatiu que afavoreix la reflexió crítica a nivell individual, però també a nivell col·lectiu a través de l'comentari crític de les obres i de la posada en comú dels elements d'aprenentatge.

S'utilitzaran diferents metodologies orientades a organitzar el coneixement i el treball tant de la professora com dels alumnes: lliçó magistral, seminaris, classe invertida, activitats participatives (qüestionaris en línia, metodologies de Ludificació, participació en el fòrum, exposicions), utilització d'aula virtual com a repositori de material utilitzat per a les classes i com a vehicle de comunicació entre els alumnes i entre la professora i els alumnes, així com també diferents recursos tecnològics adequats en cada cas i amb finalitat específica. Part fonamental i imprescindible serà la lectura de textos obligatoris i d'alguns textos complementaris, de manera que els alumnes s'apropin a el fet literari i, en concret, a la literatura italiana dels segles estudiats. Les classes teòriques i les classes pràctiques es complementaran i a partir dels dos tipus d'ensenyament l'alumne ha d'adquirir els coneixements obligatoris establerts en el temari. Serà fonamental el treball en Aula Virtual per complementar i aprofundir l'aprenentatge. També es recorrerà a activitats culturals complementàries que puguin sorgir al llarg del curs. A més, es potenciarà l'aprenentatge per realitzar treballs de qualitat científica i acadèmica i es penalitzarà el plagiat que queda totalment prohibit i penalitzat en tots els treballs de l' tipus que siguin i la nota, en cas de verificar-se el plagiat, serà igual a 0.

Els alumnes han de tenir molt clar que, en aquesta assignatura, no poden limitar-se a prendre apunts a classe i mantenir una aptitud passiva, únicament receptiva. Aquest no és l'objectiu perseguit, ni va d'acord amb el que s'exposa més amunt en la metodologia docent que és de tipus actiu per a l'alumnat. S'han de realitzar totes les activitats de què consta l'assignatura per obtenir un bon resultat, però és indispensable que els alumnes treballin amb maduresa i responsabilitat. A classe s'espera d'ells que siguin participatius, que exposin els seus dubtes i els seus avenços, que expressin amb llibertat les seves opinions, però sempre amb criteri i punt de vista crític. S'espera també que els estudiants compleixin amb les seves obligacions: les lectures, les activitats, els comentaris, etc. Tot això donarà com a resultat l'adquisició i comprensió dels continguts de la matèria perquè es puguin complir els objectius proposats: l'aprenentatge dels continguts.

Aquesta assignatura participa en el projecte d'innovació SLATES (Grup consolidat: GCID23_2575656), UV-SFPIE_PIEC-2736982.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de dos parts diferenciades:

1. Examen escrit individual (60% de la nota final)
2. Realització de treballs escrits, comentaris, ressenyas crítiques, proves avaluables i participació activa a l'aula (40% sobre la nota final)

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari aconseguir almenys la meitat de la nota en cadascuna de les parts avaluables. Solament s'acceptaran els treballs lliurats en el termini establert. En cas de no aprovar l'assignatura a la primera convocatòria, la part corresponent al treball continu d'aula no serà recuperable.

Es recorda a l'alumnat que l'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres). Igualment el plagi (cites de textos aliens i/o treballs que no estiguen adequadament identificades com a tals) suposarà l'anul·lació del treball i la pèrdua de la puntuació corresponent, independentment de l'extensió del material plagiat.

La professora avisarà l'alumnat de les conferències o activitats organitzades pel Departament de Filologia Francesa i Italiana, per la FFTiC o altres institucions que es dediquen a la difusió de la llengua i la cultura italianes. L'assistència a les activitats indicades per la professora i el treball posterior seran considerats en l'avaluació de l'assignatura.

NOTA IMPORTANT: la manca de correcció i adequació lingüístiques suposaran l'aplicació de puntuació negativa que afectarà a la nota dels lliuraments parcials i de les proves d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA

- -Giulio Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, vol. II: Dal Cinquecento al Settecento; vol. III: Dall'Ottocento al Novecento. Milano, Einaudi, 1991. -Emilio Cecchi-Natalino Sapegno (eds.), *Storia della letteratura italiana*, Milano, Garzanti, 1992. -Enrico Malato, *Storia della letteratura italiana*, vols. VI-VIII, Roma, Salerno, 1998-1999. Lecturas obligatorias: -Pietro Metastasio, *La clemenza di Tito* -Carlo Goldoni, *La locandiera* -Vittorio Alfieri, *Oreste* -Giuseppe Parini, *Dialogo sopra la nobiltà* -Ugo Foscolo, *Le ultime lettere di Iacopo Ortis* Además de estos títulos, los

alumnos deberán leer de manera obligatoria todos aquellos textos que la profesora indique en clase y algunos de las lecturas complementarias.

- GETTO, Giovanni; Il Barocco letterario in Italia. Milano. Bruno Mondadori, 2000. TURCHI, Roberta, La commedia del Settecento, Torino, Einaudi, 1988. BARATTO, Mario, La letteratura teatrale nel Settecento. Vincaza, Neri Pozza, 1985. BOLZONI, Lina Bolzoni-TEDESCHIMarcella Tedeschi, Dalla scapigliatura al verismo. Roma, Laterza, 1975. -SEGRE, Cesare, Avviamento all'analisi letterario, Torino, Einaudi, 1999. -Lecturas recomendadas: Ippolito Nievo, Confessioni di un italiano -Lecturas complementarias: -Giovanni Verga, Vita dei campi -Iginio Ugo Tarchetti, La lettera U /Arrigo Boito, Un corpo / Carlo Dossi, La maestrina d'inglese -Giuseppe Parini, «Il Mattino», 1ª parte de "Il Giorno" -Ugo Foscolo, I Sepolcri, Sonetti -Alessandro Manzoni, Carme "In morte di Carlo Imbonati", "Marzo 1821", "Il Cinque maggio", Lettera a Cesare d'Azeglio - Giacomo Leopardi, canzoni "All'Italia", "Ad Angelo Mei", "Ultimo canto di Saffo", "La sera del dí di festa", "L'infinito", "A Silvia".